

Monumentnummer*: 518152

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **10 augustus 2001**
Kadaster deel/nr **82925/175**

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Rijswijk Rijswijk Zuid-Holland

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Rijswijk

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel*
Rijswijk B 705

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige TUINBOUWSCHOOL, gebouwd in 1905 in een Heroriëntatie op traditionele bouwwijzen door J. Gratama en S. de Clerq als eerste tuinbouwschool voor meisjes in opdracht van de dames J. Hinger en C. Pompe. Het pand had toen een loggia die in 1915 is dichtgezet en is thans in gebruik als woonhuis annex kantoor.

Jan Gratama (1877-1947) staat bekend als een van de architecten van de Amsterdamse School. Onder meer werd hij door Berlage uitgenodigd mee te werken aan de bouw van gemeentewoningen in de Transvaalbuurt. Onder Berlages invloed ontwierp hij sobere, geometrische vormen die ook bij de vormgeving van dit pand terug te vinden zijn. De oorspronkelijk bij de school behorende kassen en tuinen zijn tegenwoordig in gebruik bij de naastgelegen middelbare tuinbouwschool.

Het pand lag oorspronkelijk iets buiten het centrum van Rijswijk (thans nieuwbouwwijken) en is omgeven door een tuin waarvan behalve diverse volwassen bomen, een gemetselde pergola en het terras met borstwering bewaard is gebleven.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Vrijstaand tweelaags pand met een samengestelde plattegrond, opgetrokken in gele baksteen met een plint in rode baksteen onder een samengesteld zadeldak met rode Hollandse pannen, een klokkenstoeltje en een nokpiron. De muuropeningen zijn voorzien van elementen in natuursteen of strekken in rode baksteen met aanzetstenen van natuursteen. Het pand heeft overwegend samengestelde vensters met roeden en hardstenen onderdorpels.

Voorgevel (zuid) bestaande uit een centraal liggend, teruggeplaatst deel waarin, in een portiek, de entree ligt. Boven de entree bevindt zich een hardstenen latei met daarin in bas-reliëf de naam van het pand. Boven het portiek is een ronde plaquette aangebracht met zonnebloemmotief en de spreuk " zien groeien doet bloeien". Links naast de entree is een traplicht uitgevoerd als twee boven elkaar geplaatste vensters met daartussen siermetselwerk met geometrische motieven. De vooruitspringende bouwdelen links en rechts, zijn puntgevels met vlechtingen. Het rechter bouwdeel bevat op de begane grond en de verdieping twee vensters, in het linker bouwdeel is een dubbele terrasdeur geplaatst. Op de begane grond bevindt zich verder één en op de verdieping twee vensters. Ter plaatse van de zolderverdieping is een venster geplaatst. De linker zijgevel (west) heeft drie vensters met achtruits bovenlichten. Op de verdieping zijn twee vensters met daartussen een ovaal venster met kruislingse roeden geplaatst. In de top bevindt zich een klein venster.

De achtergevel heeft twee puntgevels met vlechtingen en daartussen een bouwdeel onder een dwarsgeplaatst zadeldak. Het rechter bouwdeel heeft drie vensters op de begane grond, twee kleine vensters op de verdieping onder een gevelsteen met "1915", geflankeerd door een groot venster. De top bevat twee kleine vensters en een uurwerk met wijzerplaat. In het centrale bouwdeel zijn een entree met sierrooster onder een meerruits bovenlicht en twee vensters geplaatst. De verdieping springt naar achteren ten behoeve van een balkon. Het bouwdeel links heeft eveneens een puntgevel. Op de begane grond bevindt zich een entree met sierrooster onder een rondboogvormig, meerruits bovenlicht. Aan weerszijden van de entree is een klein venster en op de verdieping zijn twee vensters geplaatst.

De rechter zijgevel bezit drie vensters op de begane grond en een gekoppeld venster op de verdieping. Onder de dakrand is een band van siermetselwerk aangebracht.

Interieur De oorspronkelijke plattegrondindeling met centrale hal is grotendeels gehandhaafd. Noemenswaard is de hal met gesneden houten balustrade, de lambriserings met een sierlijst met Delfts Blauwe tegels en de huidige woonkamer met balkenplafond.

Waardering

De voormalige tuinbouwschool voor meisjes uit 1905 is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als eerste tuinbouwschool voor meisjes. Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een ontwerp van de architecten De Clerq en Gratama.

Het pand is gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument